

JICA sẽ tiếp tục tập trung vào các dự án phát triển cơ sở hạ tầng

Trong thông điệp gửi báo giới khi bắt đầu nhiệm kỳ làm việc mới, Trưởng Đại diện Văn phòng Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) tại Việt Nam, ông Shimizu Akira nhấn mạnh, JICA đã và đang nỗ lực đóng góp cho sự phát triển của Việt Nam trong nhiều năm qua, thắt chặt mối quan hệ Việt Nam - Nhật Bản thông qua các hình thức hợp tác như: Hợp tác Kỹ thuật, Vốn vay ODA và Viện trợ không hoàn lại.

Ông Shimizu khẳng định phát triển cơ sở hạ tầng là yếu tố quan trọng thúc đẩy mục tiêu phát triển bền vững tại Việt Nam, do đó, JICA sẽ tiếp tục tập trung vào các dự án phát triển cơ sở hạ tầng tại đây.

Song song với hoạt động trên, nhằm tăng cường mối quan hệ bền vững giữa Việt Nam và Nhật Bản, các dự án phát triển nguồn nhân lực cũng như hợp tác với chính quyền địa phương Nhật Bản, các tổ chức phi chính phủ (NGO)... cũng đóng vai trò vô cùng quan trọng. JICA cũng sẽ tiếp tục mở rộng các dự án phát triển tận dụng tri thức của các doanh nghiệp Nhật Bản.

Trong tài khóa 2019 (từ 1/4/2019 – 31/3/2020), JICA đang triển khai 28 dự án vốn vay nhưng không ký kết thêm Hiệp định vốn vay mới. Tổng giá trị vốn vay đã giải ngân (gross) đạt khoảng 37,5 tỷ yên.

Trong tài khóa này, JICA đã hoàn thành bốn dự án Hợp tác Kỹ thuật (HTKT), và đang triển khai 29 dự án HTKT khác (trong đó có 4 dự án mới); và 6 dự án Viện trợ không hoàn lại (trong đó có 3 dự án mới).

Ngoài ra, JICA đã hoàn thành 10 dự án thuộc Chương trình đề xuất từ các doanh nghiệp tư nhân của Nhật Bản và tiếp tục thực

Ông SHIMIZU Akira, Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam

hiện 58 dự án khác (trong đó có 35 dự án mới) trong chương trình này.

Đối với Chương trình đối tác phát triển, JICA đã hoàn thành 7 dự án và tiếp tục triển khai 32 dự án (trong đó có bốn dự án mới), trong tài khóa 2019.

Trong tài khóa này, JICA cũng có 36 Tình nguyện viên (TNV) đang hoạt động tại Việt Nam, trong đó có 13 TNV mới được phái cử (tuy nhiên đang tạm thời về nước do ảnh hưởng của dịch viêm đường hô hấp cấp COVID-19); và 2 TNV ngắn hạn đã kết thúc nhiệm kỳ.

Định hướng hợp tác của JICA trong nửa đầu tài khóa 2020 (kết thúc vào cuối tháng 3/2021) là tiếp tục Thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và Tăng cường năng lực cạnh tranh quốc tế; Hỗ trợ các đối tượng dễ bị tổn thương; Tăng cường quản trị nhà nước; và Mở rộng các hình thức hợp tác trong đó chú trọng hợp tác với các chính quyền địa phương và các tổ chức phi chính phủ.

TIÊU ĐIỂM

Tăng tốc dự án đường sắt đô thị Tp. Hồ Chí Minh (Trang 2)

Giao lưu trực tuyến với sinh viên quốc tế: “Tiến tới thế giới sống chung an toàn với virus Corona mới” (Trang 2)

Dự án JICA tăng cường hệ thống đào tạo lâm sàng cho điều dưỡng viên (Trang 3)

Triển khai cả 4 gói thầu Dự án xử lý nước thải tại Hà Nội (Trang 4)

JICA Việt Nam đoạt giải Văn phòng có thành tích xuất sắc nhất về đánh giá hậu dự án (Trang 4)

Voice of expert- Trải nghiệm cách ly khi dịch COVID-19 vào Việt Nam (Trang 5)

Voice of Volunteer OB & OG- Takahashi Ayumi- Trưởng đại diện Cơ quan Xúc tiến Du lịch Nhật Bản (JNTO) tại Việt Nam (Trang 7)

Hợp tác đa lĩnh vực trong Chương trình Đối tác Phát triển của JICA (Trang 8)

Tăng tốc dự án đường sắt đô thị Thành phố Hồ Chí Minh

Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam (áo vàng, ở giữa) thị sát công trường Dự án đường sắt đô thị tuyến số 1 Tp. Hồ Chí Minh

Ngày 12/5/2020, Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam, ông Shimizu Akira, đã có chuyến thị sát công trường Dự án đường sắt đô thị tuyến số 1 Thành phố Hồ Chí Minh (tuyến Bến thành- Suối tiên).

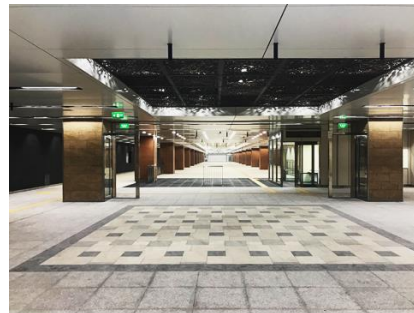
Phát biểu trong chuyến thăm, ông Shimizu cảm ơn và đánh giá cao sự nỗ lực của các kỹ sư và công nhân tại Dự án để vừa hoàn thành trước tiến độ một số hạng mục công trình nhà ga, vừa đảm bảo các biện pháp an toàn phòng chống dịch COVID-19 trong thời gian giãn cách xã hội.

Theo Ban quản lý Dự án đường sắt đô thị, năm 2020 là năm tăng tốc của Dự án, với mục tiêu dự kiến hoàn thành 85% khối lượng toàn Dự án vào cuối năm. JICA đang và sẽ nỗ lực hết mình để hỗ trợ thành phố đạt mục tiêu đưa tuyến metro đầu tiên vào khai thác trong thời gian sớm nhất có thể.

Trong dịp chào mừng kỷ niệm 25 năm ngày thống nhất đất nước 30/4, Ban quản lý Dự án đường sắt đô thị đã mở cửa công trình hoàn thiện tầng hầm B1 Ga Nhà hát Thành phố để các cơ quan báo chí tham quan. Đây

là một trong số ba ga ngầm của Dự án, với thiết kế ngầm dài 190m, rộng 26m, gồm 4 tầng.

Đơn vị thi công đã hoàn thiện cơ bản công tác thi công tầng B1 Ga Nhà hát Thành phố sớm hơn gần 100 ngày so với kế hoạch thi công ban đầu. Toàn bộ rào chắn đoạn từ đường Đồng Khởi đến đường Nguyễn Huệ cũng đã được tháo dỡ hôm 24/4, hoàn trả mặt bằng thông thoáng phía trước Nhà hát Thành phố, sớm hơn 4 tháng so với kế hoạch.

Hình ảnh bên trong nhà ga ngầm của Dự án

Giao lưu trực tuyến với sinh viên quốc tế: “Tiến tới thế giới sống chung an toàn với virus Corona mới”

Ngày 29/5, trong khuôn khổ “Dự án Hỗ trợ kỹ thuật Nâng cao năng lực đào tạo, nghiên cứu và quản trị đại học tại trường Đại học Việt Nhật (VJU)”, VJU tại Hà Nội và Đại học Hosei (Tokyo) đã tổ chức giao lưu sinh viên theo hình thức trực tuyến, trong bối cảnh việc đi lại giữa hai nước Nhật Bản và Việt Nam bị hạn chế để ngăn

chặn sự lây lan của dịch bệnh viêm đường hô hấp cấp (COVID-19).

Tham gia chương trình giao lưu có 15 sinh viên của hai nước, chia thành các nhóm thảo luận về những cảm nhận trong thời gian “ở nhà” thực hiện giãn cách xã hội.

Các bạn sinh viên cùng nhau chia sẻ những quan điểm chung trong việc chuyển sang học trực tuyến, các cách thức để dung hòa trong cuộc sống... hay nêu những quan điểm khác nhau về các vấn đề thời sự hiện nay...

VJU -được thành lập trên cơ sở Hợp tác Kỹ thuật của JICA từ năm 2015- đã xây dựng được mối quan hệ hợp tác với nhiều trường đại học khác. Theo Biên bản ghi nhớ hợp tác giữa VJU và Đại học Hosei, từ năm 2017, hai trường đã tổ chức chương trình trao đổi sinh viên thông qua Chương trình mùa hè và Thực tập. Song song với chương trình đưa sinh viên đi thực tập tại nước ngoài như trước đây, lần này, trường tổ chức chương trình giao lưu sinh viên trực tuyến nhằm giúp sinh viên trau dồi thêm kiến thức, kinh nghiệm từ nước ngoài.

Việt Nam hiện vẫn đang hạn chế nhập cảnh đối với người nước ngoài nên đây cũng chính là cơ hội để JICA tìm cách khắc phục khó khăn và thúc đẩy hợp tác quốc tế trong tình trạng “bình thường mới”.

* Dự án Hỗ trợ Kỹ thuật Nâng cao Năng lực Đào tạo, Nghiên cứu và Quản trị đại học tại Trường Đại học Việt Nhật (từ tháng 4/2020 - 3/2025):

https://www.jica.go.jp/press/2019/20200219_41.html

Tham khảo: Dự án Hợp tác Kỹ thuật Xây dựng chương trình đào tạo Thạc sỹ của Trường Đại học Việt - Nhật (từ tháng 4/2015 - 3/2020): <https://www.jica.go.jp/project/vietnam/040/index.html>

Giao lưu trực tuyến giữa sinh viên Đại học Việt Nhật và sinh viên Đại học Hosei

Dự án JICA tăng cường hệ thống đào tạo lâm sàng cho điều dưỡng viên

Các đại biểu tham dự hội thảo trực tuyến tích cực đặt câu hỏi và bày tỏ sự quan tâm lớn đối với kết quả dự án

Ngày 7/5, JICA đã tổ chức hội thảo trực tuyến nhằm chia sẻ kinh nghiệm và báo cáo kết quả của Dự án Hợp tác Kỹ thuật “Tăng cường Hệ thống Đào tạo lâm sàng cho Điều dưỡng mới tốt nghiệp tại Việt Nam”. Dự án được thực hiện trong thời gian 4 năm (từ tháng 5/2016 đến tháng 5/2020)*¹.

Hội thảo thu hút hơn 130 người, gồm các cán bộ của Bộ Y tế và 36 tỉnh thành trong cả nước.

Việt Nam quy định điều dưỡng sau khi tốt nghiệp cần hoàn thành chương trình đào tạo thực hành lâm sàng 9 tháng tại các cơ sở y tế. Tuy nhiên, chương trình và nội dung đào tạo lâm sàng dựa trên chuẩn năng lực chưa được thống nhất, chất lượng đào tạo ở mỗi cơ sở y tế cũng khác nhau dẫn đến năng lực và chất lượng của điều dưỡng viên không được đảm bảo.

Vì vậy, Dự án được thực hiện nhằm mục đích nâng cao chất lượng điều dưỡng mới tốt nghiệp bằng việc xây dựng hệ thống đào tạo lâm sàng thông qua hợp tác với các cơ quan đối tác là Bộ Y tế, Hội Điều dưỡng Việt Nam, Đại học Điều dưỡng...

Cụ thể, Dự án đã xây dựng chương trình đào tạo chuẩn, đào tạo người hướng dẫn, hệ thống giám sát, theo dõi và kiểm tra đào tạo thực hành lâm sàng.

Hiện nay, các khóa đào tạo lần thứ hai áp dụng chương trình và tài liệu đào tạo của Dự án đang được triển khai tại Bệnh viện Bạch Mai, Bệnh viện Xanh Pôn Hà Nội và 4 tỉnh tham gia dự án bao gồm: Vĩnh Phúc, Điện Biên, Bình Định và Đồng Nai.

Hội thảo đã giới thiệu chương trình và tài liệu đào tạo của Dự án, lắng nghe chia sẻ kinh nghiệm từ 4 tỉnh tham gia Dự án, báo cáo kết quả giữa kỳ về đánh giá chất lượng điều dưỡng viên mới đã được đào tạo lâm sàng dựa trên chuẩn năng lực. Các đại biểu tham dự hội thảo đã tích cực đặt câu hỏi và bày tỏ sự quan tâm lớn đối với kết quả của Dự án.

Chương trình và tài liệu đào tạo của Dự án đã được Bộ Y tế phê duyệt vào tháng 3/2020. Trong thời gian tới, các điều dưỡng mới tại các bệnh viện sẽ được đào tạo lâm sàng theo bộ tài liệu này và đăng ký nhận chứng chỉ hành nghề. Hy vọng rằng, hệ thống đào tạo lâm sàng của Dự án sẽ góp phần đảm bảo năng lực của điều dưỡng và nâng cao chất lượng dịch vụ chăm sóc y tế của Việt Nam.

*¹ <https://www.jica.go.jp/project/vietnam/038/index.html>

Triển khai cả 4 gói thầu Dự án xử lý nước thải tại Hà Nội

Ông Shimizu Akira, Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam phát biểu tại buổi lễ

Lễ động thổ Gói thầu số 2 xây dựng hệ thống công bao cho sông Tô Lịch và công chính thuộc Dự án Hệ thống xử lý nước thải Yên Xá thành phố Hà Nội, sử dụng vốn vay ODA Nhật Bản, đã được tổ chức ngày 18/5/2020.

Đây là gói thầu lớn nhất trong số ba gói thầu xây dựng hệ thống công bao của Dự án với chiều dài hơn 21km trong đó có 11km đi ngầm dưới lòng sông Tô Lịch, nhằm thu gom nước thải đổ vào sông và dẫn đến Nhà máy xử lý nước thải Yên Xá. Để không phải giải phóng mặt bằng và hạn chế ảnh hưởng đến giao thông, công nghệ khoan kích ngầm đã được áp dụng tại gói thầu với độ sâu đào ngầm từ 6-19m.

Cũng trong sáng ngày 18/5 đã diễn ra Lễ động thổ Gói thầu số 3 xây dựng hệ thống công bao cho sông Lừ. Như vậy, tất cả 4 gói thầu của Dự án bao gồm 3 gói thầu xây dựng tuyến công và gói thầu xây dựng Nhà máy xử lý nước thải với công suất 270.000m³/ngày đêm đều đã được triển khai thi công.

Khi Dự án hoàn thành, nước thải sinh hoạt sẽ được thu gom và xử lý trước khi xả vào sông Tô Lịch và sông Lừ, giúp khắc phục tình trạng ô nhiễm tại lưu vực hai con sông này, cải thiện môi trường sống của người dân tại khu vực lân cận, góp phần vào sự phát triển bền vững của Hà Nội.

JICA Việt Nam đoạt giải Văn phòng có thành tích xuất sắc nhất về đánh giá hậu dự án

Nhóm đánh giá hậu dự án nội bộ Văn phòng JICA Việt Nam

Đánh giá hậu dự án được thực hiện bởi các văn phòng JICA ở nước ngoài cho những dự án có giá trị từ 200 triệu đến 1 tỷ yên Nhật (khoảng 40-200 tỷ đồng) vào khoảng 3 năm sau khi dự án kết thúc. Trong tài khóa

2018 (kết thúc vào ngày 31/3/2019), Văn phòng JICA Việt Nam đã đoạt Giải Văn phòng có thành tích xuất sắc nhất về đánh giá hậu dự án nội bộ của JICA.

Trong những năm gần đây, mỗi năm Văn phòng JICA Việt Nam thực hiện đánh giá hậu dự án cho khoảng 10 dự án, và dưới đây là phản hồi của các cán bộ JICA trực tiếp thực hiện đánh giá.

[Chị Trần Mai Anh]

Trưởng nhóm đánh giá hậu dự án nội bộ: phụ trách tổng hợp kết quả đánh giá và hỗ trợ các đồng nghiệp mới

Tôi thường nói với các bạn đồng nghiệp nhận nhiệm vụ đánh giá hậu dự án lần đầu tiên là “Nhiệm vụ này cũng khó đấy, nhưng rất thú vị và bạn sẽ học được nhiều kinh nghiệm”.

Đối với những người đã tham gia quản lý các dự án, đánh giá hậu dự án là cơ hội để nhìn lại dự án đã thực hiện từ một góc độ hoàn toàn mới. Nếu trong thời gian thực hiện dự án, chúng ta thường chú ý đến việc dự án sẽ đạt được các kết quả mong đợi trước khi Dự án kết thúc thì khi thực hiện đánh giá hậu dự án, chúng ta sẽ phải xem xét các kết quả đã đạt được đó được duy trì và nhân rộng ra sao trong thời gian một vài năm sau khi dự án kết thúc. Và chúng ta có thể áp dụng những bài học kinh nghiệm rút ra từ quá trình đánh giá hậu dự án vào những dự án đang và sẽ thực hiện.

Chúng ta sẽ phải làm việc độc lập. Lúc đầu có thể bạn sẽ cảm thấy khó khăn nhưng làm việc độc lập sẽ tăng cường năng lực của bạn. Bạn sẽ có thể tự lên kế hoạch thực hiện, liên hệ với các cơ quan liên quan, tiến hành khảo sát thực địa và phỏng vấn cũng như sắp xếp những thông tin thu thập được vào báo cáo đánh giá.

[Chị Nguyễn Hoàng Ngân]

Tôi rất vui mừng khi văn phòng của chúng tôi được lựa chọn là một trong những văn phòng có thành tích xuất sắc trong việc thực hiện đánh giá hậu dự án. Văn phòng chúng tôi có đội ngũ cán bộ giàu kinh nghiệm và luôn nhiệt tình truyền đạt kiến thức cũng như kinh nghiệm cho các thế hệ nhân viên sau. Nhờ đó mà tôi, một người hoàn toàn có ít kinh nghiệm trong lĩnh vực, cũng đã có thể tự tin tiến hành đánh giá hậu dự án cùng với các đồng nghiệp của mình.

Tôi hi vọng thông qua công việc đánh giá này, chúng ta có thể rút ra bài học để nâng cao chất lượng dự án JICA, và mong những kinh nghiệm quý báu này cũng sẽ được các cán bộ tại Trụ sở JICA ở Tokyo xem xét kỹ lưỡng khi xây dựng dự án.

Văn phòng Việt Nam đã tổ chức buổi chia sẻ các bài học, kinh nghiệm được rút ra từ đánh giá hậu dự án tới các nhân viên trong văn phòng và tôi thấy điều này rất thú vị, có ý nghĩa. Tôi hi vọng hoạt động này sẽ được diễn ra thường niên.

[Chị Vũ Kim Chi]

Khi nhận nhiệm vụ đánh giá hậu dự án, tôi không chỉ là người mới làm nhiệm vụ này lần đầu tiên, mà còn là một nhân viên mới của Văn phòng JICA Việt Nam với hiểu biết hạn chế về dự án JICA. Tôi gặp nhiều khó khăn trong thời gian đầu khi vừa phải làm quen với các dự án JICA nói chung và với rất nhiều quy định về đánh giá.

Tuy nhiên, với sự hỗ trợ của các đồng nghiệp và lãnh đạo văn phòng, các nhóm tư vấn của JICA Tokyo và Vụ Đánh giá, tôi đã có thể thực hiện nhiệm vụ này từng bước một và hoàn thành đúng hạn.

Khi phỏng vấn qua điện thoại và gặp mặt trực tiếp các đối tác của dự án, tôi cảm thấy rất tự hào khi nhận được những lời cảm ơn chân thành của đối tác đối với những hỗ trợ của JICA trong việc nâng cao năng lực cho họ. Mặt khác, tôi cũng hiểu được những khó khăn của họ sau khi dự án kết thúc và các giải pháp đã thực hiện.

Cuối cùng, tôi cảm thấy thật may mắn khi nhiệm vụ đầu tiên của tôi ở JICA là thực hiện đánh giá hậu dự án. Nhiệm vụ này đã giúp tôi, trong một thời gian ngắn, có được bức tranh tổng thể về dự án, từ lúc hình thành đến sau khi dự án kết thúc. Thông qua việc đánh giá hậu dự án, tôi đã có thể rút ra những bài học kinh nghiệm để quản lý các dự án đang thực hiện, hướng tới các Mục tiêu Phát triển Bền vững (SDGs).

[Chị Nguyễn Diễm Thanh]

Đây là năm thứ hai tôi thực hiện nhiệm vụ đánh giá hậu dự án nội bộ và tôi đã dần quen với công việc này. Đánh giá hậu dự án giúp tôi hiểu rõ hơn về cách thức các dự án được hình thành, không chỉ các dự án Hợp tác Kỹ thuật mà cả các dự án Vốn vay, bởi vì các dự án đều có khung giám sát tương tự nhau. Quan sát dự án từ góc độ cán bộ đánh giá giúp tôi có cách nhìn đa chiều trong quản lý dự án. Những kinh nghiệm thu được từ quá trình đánh giá đúng là rất hữu dụng cho việc xây dựng dự án mới.

Voice of Expert

Trải nghiệm cách ly khi dịch COVID-19 vào Việt Nam

Bệnh viện Bệnh nhiệt đới Trung ương là bệnh viện tuyến đầu tại Việt Nam chống dịch **viêm đường hô hấp cấp do chủng mới** của virus Corona (COVID-19). Bệnh viện cũng là cơ quan đối tác thực hiện Dự án của JICA. Mặc dù Ma trận thiết kế dự án (PDM) là hỗ trợ điều trị và ngăn chặn sự lây lan của HIV/AIDS tại Việt Nam và không liên quan trực tiếp đến hỗ trợ chống dịch COVID-19, nhưng trong cuộc đấu tranh này, tôi đã được chứng kiến nhiều chuyện về COVID-19 ở Việt Nam. Thực ra tôi không sợ căn bệnh này lắm vì tôi nghĩ

nếu phòng dịch đúng cách thì sẽ ổn thôi, thế mà rồi bỗng nhiên... tôi bị rơi vào trường hợp “cách ly”...

[Bà cô họ sống cùng với gia đình tôi bỗng nhiên bị cách ly tập trung tại bệnh viện...]

Một buổi tối đầu tháng 3/2020, tôi đi ăn tối cùng với một người bạn làm việc trong một dự án khác của JICA. Khi về nhà, tôi nhận được tin nhắn của một bác sỹ Bệnh viện Bệnh nhiệt đới Trung ương: “Tòa nhà anh Imai đang ở có người bị nhiễm COVID-19 rồi”.

Đêm hôm đó, mọi người trong khu nháo nhác hết cả lên, tôi cũng lo lắng tự hỏi: “Thôi chết, có khi phải ra ngoài mua đồ tích trữ”. Sau đó, tôi được biết là bà cô họ của vợ tôi (vợ tôi là người Việt Nam), đang ở cùng nhà giúp chăm sóc con cái cho vợ chồng tôi, lại “đi cùng thang máy” với người bị nhiễm bệnh kia. Thế là, bà cô vợ tôi bị đưa đi cách ly tập trung trong bệnh viện hai tuần.

Tôi nghĩ bụng, "Ơ, cô tôi không quen biết người kia, cũng chưa từng nói chuyện với người ta, sao phải đi cách ly? Chỉ tiếp xúc vậy thôi là đã phải cách ly rồi! Là do tiếp xúc trong không gian kín ư...? Thật là nghiêm ngặt quá!!!..."

Và cô tôi lập tức bị đưa vào bệnh viện. Cô tôi phản đối: “Tại sao lại là tôi!”. Cô tôi phản ứng như vậy cũng dễ hiểu thôi mà, nhưng nhân viên y tế cũng có cái khó của họ, cũng phải thực hiện công việc theo đúng nguyên tắc mà thôi. Cuối cùng, cô tôi cũng đành phải lên xe cấp cứu đến nơi cách ly tập trung.

Sinh hoạt ở nơi cách ly nghe có vẻ cũng ổn, các bữa ăn được cung cấp đầy đủ, và rồi quãng thời gian cách ly cuối cùng cũng kết thúc ổn thỏa (hay đúng hơn là tôi nghĩ vậy!).

Cô họ của tác giả bài viết được đưa lên xe cấp cứu đến nơi cách ly tập trung

[Đền lượt gia đình tôi bị “cách ly”...]

Vì cô tôi là “người tiếp xúc” với người nhiễm bệnh, nên cô là “F1” và gia đình tôi lập tức thành “F2”. Do vậy, gia đình tôi cũng không được ra khỏi nhà trong 2 tuần...

Sau khi ký “Bản cam kết thực hiện biện pháp cách ly y tế tại nhà/nơi lưu trú để phòng, chống dịch COVID-19”, cả gia đình phải đo thân nhiệt hàng ngày vào buổi sáng và buổi tối.

Ngày cách ly đầu tiên, nhân viên trung tâm y tế phường đến để kiểm tra thân nhiệt cho chúng tôi.

Lúc đầu tôi cứ nghĩ là nếu nhân viên trung tâm y tế phường phải đến tất cả các hộ gia đình thuộc diện cách ly giống như tôi để đo thân nhiệt, khi mà vào thời điểm tháng 3 số người nhiễm bệnh bắt đầu gia tăng, lại phải làm việc vào cả ngày nghỉ, thứ Bảy, Chủ nhật thế này, thì họ vất vả quá. Nhưng hóa ra là họ đến vào mỗi buổi sáng ngày đầu tiên đó thôi (cười), và những ngày tiếp sau, chúng tôi phải tự đo và ghi chép nhiệt độ.

Khi mà số người phải cách ly ngày một tăng thì đúng là chỉ có cách đó thôi mà.

Những ngày sau đó, chúng tôi cũng được phát rau xanh thường xuyên. Tôi rất cảm kích trước sự chăm lo chu đáo như vậy. Tuy bị hạn chế đi lại nhưng trước mắt chúng tôi không cần phải lo lắng về vấn đề ăn uống hàng ngày.

Gia đình tôi (có 5 người) được cung cấp lương thực- thực phẩm như trong hình

Ban đầu tôi còn nghĩ rằng “Hay tại mình là người nước ngoài nên được ưu đãi như vậy?”, nhưng hóa ra không phải thế, tất cả mọi người thuộc diện phải cách ly đột xuất do tiếp xúc với người nhiễm bệnh đều được chăm lo như vậy.

Trong khi đó, những người nhập cảnh từ nước ngoài, những công dân Việt Nam từ nước ngoài trở về nước, thuộc diện cách ly bắt buộc sau khi nhập cảnh, phải cách ly y tế tại nhà cũng khá vất vả vì hình như họ không nhận được hỗ trợ như vậy. Phải nói rằng chúng tôi đã được chăm lo rất chu đáo.

Ngồi trong nhà mà mùi hóa chất khử trùng, sát khuẩn clo vẫn xộc vào qua khe cửa. Chỉ cần hé cửa ra vào là nhìn thấy hành lang phủ một màu trắng xóa chất khử trùng, mùi hăng nồng bốc lên như mùi trong “bê bơi công cộng”. Vì mùi rất khó chịu nên tôi lấy băng dính dán chặt các khe cửa lại. Cảm giác nao nao giống như mình bị coi như một loại vi khuẩn gây bệnh nào đó, khiến tôi nghĩ về “sự kì thị với bệnh truyền nhiễm (ngghi ngờ lây nhiễm) có lẽ bắt đầu từ cảm giác này”. Tôi nhận thấy rằng ngay cả bây giờ, sự kỳ thị và phân biệt đối xử với HIV/AIDS vẫn còn xảy ra.

Hành lang phủ một màu trắng xóa chất khử trùng

[Nghĩ về hiệu quả các biện pháp phòng chống dịch tại Việt Nam từ trải nghiệm cách ly của bản thân]

Tôi bị “cắm túc” không bước chân ra đường trong 2 tuần và rồi đến ngày 27/3 thì thời gian cách ly bắt buộc của gia đình tôi cũng kết thúc.

Tuy nhiên không lâu sau đó, các cửa hàng kinh doanh tại Hà Nội và các thành phố lớn khác bắt đầu lần lượt phải đóng cửa. Từ ngày 1/4, toàn quốc thực hiện “giãn cách xã hội”, người dân bị hạn chế ra đường (trừ trường hợp mua thực phẩm hay có việc thực sự cần thiết). Mãi đến ngày 23/4 Hà Nội mới nới lỏng các biện pháp hạn chế và như vậy là tôi đã phải ở nhà gần 1 tháng trời.

Tôi đã nghĩ “Sao mình đen đui thế?!” , nhưng rồi một số người quen biết xung quanh, hết người nọ đến người kia cũng lần lượt bị cách ly.

Các trường học đã đóng cửa từ tháng 1 sau Tết nguyên đán, khi số ca nhiễm còn chưa nhiều (Mãi đến tháng 5 các trường học mới được mở lại trên toàn quốc). Ở những địa phương nơi có ca nhiễm, tùy theo tình hình và tùy từng địa phương mà biện pháp cách ly được áp dụng theo thôn, xã hay phường...

Không biết có phải do hiệu quả tuyên truyền của Chính phủ “chống dịch như chống giặc” hay không mà nhìn chung, người dân không phản đối và tuân thủ nghiêm ngặt các biện pháp phòng chống dịch.

Ở Việt Nam, cơ sở y tế không phải ở đâu cũng tốt, trừ một số bệnh viện ở các thành phố lớn, nên người dân và Chính phủ phải cùng đồng lòng “chặn dịch từ gốc thay vì chặn dịch ở bệnh viện”.

Mỗi thể chế chính trị có thể có các biện pháp chống dịch khác nhau, nhưng khi tôi viết bài này vào đầu tháng 6/2020, đã 2 tháng Việt Nam không có ca mắc mới COVID-19 do lây nhiễm trong cộng đồng, không có ca tử vong. Có thể nói rằng đây là một thành công phi thường của Việt Nam trong cuộc chiến chống đại dịch.

Imai Junichi
Chuyên gia Dự án Y tế

Các cửa hàng kinh doanh tại Hà Nội đóng cửa trong thời gian “giãn cách xã hội”

Voice of Volunteer OB & OG

Takahashi Ayumi - Trưởng đại diện Cơ quan Xúc tiến Du lịch Nhật Bản (JNTO) tại Việt Nam

Tôi tên là Takahashi Ayumi. Từ tháng 7 năm 2000 đến tháng 7 năm 2003, tôi là tình nguyện viên (JOCV), làm việc tại trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Tp.HCM với tư cách là giảng viên của khoa Văn hóa du lịch. Sau khi hết nhiệm kỳ JOCV, tôi bắt đầu làm việc tại Cơ quan xúc tiến du lịch Nhật Bản (JNTO). Từ tháng 2 năm 2017, tôi được bổ nhiệm chức danh trưởng đại diện của văn phòng JNTO tại Việt Nam. Văn phòng chúng tôi đã hoạt động được 3 năm kể từ ngày khai trương.

Đối với tôi, nhắc đến Việt Nam là phải nói đến hai từ khóa “Đầu tiên” và “Duyên”. Khi tôi là sinh viên, tôi đã chọn Việt Nam là đất nước “Đầu tiên” đi du lịch một mình. Và tôi cũng là Tình nguyện viên (TNV) “Đầu tiên” của ngành du lịch ở JICA tại Việt Nam. Sau khi sang Việt Nam với vai trò TNV, tôi đã gặp nhiều khó khăn. Trước khi sang Việt Nam, tôi đã làm việc tại công ty du lịch nhưng tôi chưa hề có kinh nghiệm làm giáo viên. Hơn nữa, tôi cần dạy môn học du lịch bằng tiếng Việt, đây là vấn đề khó khăn mà tôi chưa biết phải giải quyết như thế nào. Mặc dù các bạn TNV khác đều có thể làm việc tốt và hăng hái nhưng tôi vẫn không thể

đứng lớp được. Hàng ngày tôi cảm thấy bất lực với hoàn cảnh và đã được cấp trên tạo điều kiện cho phép tôi tham dự kiến giảng lớp của ông ấy dạy cho các bạn sinh viên. Đồng thời, tôi cũng được đồng nghiệp (hiện nay anh ấy là bạn thân nhất của tôi) dạy cho thuật ngữ chuyên ngành du lịch để nâng cao vốn tiếng Việt. Kết quả, sau khoảng một năm tôi đã có thể đứng lớp được. Tôi biết ơn hai người giáo viên tuyệt vời này vô cùng.

Hình lưu niệm với các bạn sinh viên trong nhiệm kỳ TNV (Thực tập hướng dẫn viên du lịch)

Sau hai năm, tôi không muốn về nước ngay bởi vì tôi đã vượt qua được nhiều khó khăn để có thể dạy học và tôi chưa trả ơn đủ cho nhà trường. Được sự cho phép của JICA, tôi trở thành TNV “Đầu tiên” kéo dài nhiệm kỳ công tác thêm một năm nữa. Tôi cũng có thể đảm nhiệm giảng dạy thêm môn học của khoa khác nữa vào năm thứ ba, cuộc sống của tôi rất hoàn hảo thời điểm đó. Khi hết nhiệm kỳ và về nước, tôi nghĩ rằng mình sẽ phải tạm biệt Việt Nam một thời gian rất dài.

Nhưng không ai dự đoán trước được tương lai của mình, khoảng 10 năm sau – vào năm 2012, Chính phủ Nhật Bản quyết định công nhận Việt Nam là một trong những thị trường quan trọng để phát triển ngành du lịch inbound của Nhật Bản. Tôi được cử sang Thái Lan làm việc và bắt đầu dự án về thị trường Việt Nam. Sau khi kết thúc nhiệm kỳ ở Thái Lan, “Duyên” giữa Việt Nam và tôi vẫn chưa hết, JNTO đã chọn tôi làm trưởng đại diện “Đầu tiên” của văn phòng mới tại Việt Nam. Đây là sự kết hợp hoàn hảo của sự “Đầu tiên” và “Duyên” đối với tôi.

Gian hàng của JNTO tại Hội chợ Du lịch Quốc tế để xúc tiến du lịch Nhật Bản

Kể từ khi quay lại Việt Nam cho đến tận bây giờ, tiếng Việt – ngôn ngữ đã gây nhiều khó khăn cho tôi trong nhiệm kỳ TNV vẫn luôn giúp đỡ tôi rất nhiều. Tôi biết ơn cô giáo đã dạy tiếng Việt cho tôi vì cô ấy cho tôi một “Duyên” quý với một ngôn ngữ rất đẹp. Đối với tôi, Việt Nam như là quê hương thứ hai. Tôi sẽ tiếp tục tôn trọng mỗi “Duyên” này và mong muốn kết nối hai đất nước thông qua lĩnh vực du lịch.

Cuối cùng, các bạn TNV ở Nhật Bản ơi! Chắc hẳn các bạn nhớ Việt Nam rất nhiều, phải không? Nhưng đừng lo, bây giờ hẳn là rất khó để có thể quay lại Việt Nam nhưng nếu ai tin là có “Duyên”, thì Việt Nam chắc chắn sẽ lại xuất hiện trong cuộc sống của bạn. Việt Nam và các bạn sẽ mãi mãi bên nhau. Chúc sức khỏe và hẹn gặp lại!

Takahashi Ayumi

Trưởng đại diện Văn phòng JNTO Việt Nam
Tình nguyện viên JICA ngành nghề du lịch (năm 2000-03)

Văn phòng JNTO tại tầng 4 cùng tòa văn phòng với JICA.
Xin hãy nhấn Like và theo dõi kênh Facebook của chúng tôi nhé!
(@camhannhatban)

Hợp tác đa lĩnh vực trong Chương trình Đối tác Phát triển của JICA

Nhà cổ ông Xoát – Ngôi nhà cổ lâu đời nhất mang dáng vẻ của kiến trúc phương Tây ở làng cổ Đông Hòa Hiệp

Chương trình Đối tác Phát triển của JICA được bắt đầu triển khai từ năm 2002 và cũng là một trong những chương trình đầy mới mẻ trong các hoạt động của JICA.

Tính đến tháng 5/2020, JICA đã và đang thực hiện 143 dự án, hiện có 32 dự án đang được triển khai.

Một trong những Dự án nổi bật nhất trong khuôn khổ Chương trình Đối tác Phát triển của JICA là Dự án phát triển tiềm năng du lịch sinh thái ở làng cổ Đông Hòa Hiệp.

Làng Đông Hòa Hiệp thuộc huyện Cái Bè, tỉnh Tiền Giang, nằm ở phía Đông Đồng bằng sông Cửu Long, cách Thành phố Hồ Chí Minh hai giờ ô tô. Ngôi làng ẩn mình bên những vườn cây ăn trái sum suê, cạnh những dòng sông, kênh rạch hiền hòa. Nơi đây vẫn còn những ngôi nhà cổ có niên đại khoảng 200 năm, vẫn giữ nguyên được nét kiến trúc truyền thống Việt Nam. Hàng năm có đến 1 triệu du khách ghé thăm làng, chiêm ngưỡng những ngôi nhà có kiến trúc cổ và tìm hiểu cuộc sống của người dân nơi đây.

Làng Đông Hòa Hiệp là một trong ba ngôi làng cổ ở Việt Nam được JICA lựa chọn trong Dự án hỗ trợ phát huy vai trò của cộng đồng trong phát triển bền vững tại Việt Nam thông qua du lịch di sản *¹ được thực hiện với sự phối hợp của Viện Nghiên cứu Văn hóa Quốc tế, trường Đại học Nữ Chiêu Hòa Nhật Bản trong khuôn khổ Chương trình Đối tác Phát triển của JICA. Dự án được triển khai trong ba năm, từ tháng 4/2011 - 4/2014.

Dự án thiết lập các mô hình phát triển các khu vực nông thôn, phát triển du lịch, bảo tồn di sản văn hóa làng cổ thông qua việc sử dụng hiệu quả các nguồn lực về du lịch ở địa phương.

Năm 2016, làng cổ Đông Hòa Hiệp được công nhận là Di tích cấp quốc gia, phát huy giá trị tiềm năng du lịch to lớn và trở thành điểm đến du lịch hấp dẫn.

Với những thành tựu đáng kể, tháng 11/2019, UBND tỉnh Tiền Giang đã trao giải thưởng cho JICA, trường Đại học Nữ Chiêu Hòa và các cá nhân, tổ chức có đóng góp trong công cuộc bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa làng Đông Hòa Hiệp (xem bản tin JICA tháng 12/2019)*².

Chủ tịch UBND Tỉnh Tiền Giang trao giải thưởng cho cá nhân, tổ chức có đóng góp trong công cuộc bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa làng Đông Hòa Hiệp

Bên cạnh dự án phát triển du lịch như đã đề cập ở trên, Chương trình Đối tác Phát triển của JICA còn có rất nhiều dự án thuộc nhiều lĩnh vực khác nhau như: chăm sóc y tế, phát triển nông nghiệp nông thôn, đào tạo nguồn nhân lực cho ngành công nghiệp... Mỗi dự án đều có đặc thù riêng, dựa trên mục đích hỗ trợ các tổ chức phi chính phủ (NGO), trường đại học, chính quyền địa phương... của Nhật Bản triển khai các hoạt động hợp tác quốc tế tại Việt Nam. Chương trình có một số dự án tiêu biểu khác như:

Dự án Xây dựng mô hình phòng chống bệnh liên quan đến lối sống tại Tp. Hải Phòng (từ tháng 3/2016 - 2/2019) *³ – Tỉnh Kagawa (Nhật Bản):

Béo phì ở trẻ em là vấn đề xã hội rất cần được quan tâm hiện nay tại Việt Nam. Dự án nhằm phòng chống các bệnh lối sống cho học sinh thông qua các hoạt động tăng cường hiểu biết về các bệnh lối sống cho phụ

huynh và học sinh, giáo dục về sức khỏe, điều chỉnh chế độ dinh dưỡng hợp lý, tăng thời gian vận động cho học sinh...

Suất ăn của học sinh được điều chỉnh dinh dưỡng hợp lý

Dự án Hỗ trợ dự phòng chăm sóc sức khỏe người cao tuổi, ứng phó với vấn đề già hóa dân số (từ tháng 11/2017 - 10/2020) *⁴ – Tổ chức phúc lợi xã hội Yasuragi (Nhật Bản):

Với mong muốn mang đến cho người cao tuổi một sức khỏe tốt, giảm phụ thuộc vào bệnh viện, ứng phó với vấn đề già hóa dân số tại Việt Nam, Dự án giới thiệu chương trình chăm sóc sức khỏe, hướng dẫn bài tập “thể dục tránh ngã” cho người cao tuổi. Tại các phường thí điểm nằm trong Dự án, người cao tuổi tập trung tại các địa điểm công cộng tập thể dục đều đặn hàng sáng.

Người cao tuổi biểu diễn bài thể dục tránh ngã

Dự án Cải thiện môi trường làm việc và nâng cao mức độ hài lòng của người lao động tại Hà Nội (Tháng 5/2016-Tháng 4/2018) *⁵ – Trung tâm năng suất Nhật Bản:

Nhiều nhà máy ở Việt Nam buộc phải tạm ngừng hoạt động do mâu thuẫn với người lao động. Dự án tiến hành khảo sát độ hài lòng của người lao động làm việc trong các nhà máy, nhằm mục tiêu cải thiện môi trường làm việc và nâng cao mức độ thoả mãn của người lao động, giúp mang lại giá trị cao hơn cho doanh nghiệp.

*1 https://www.jica.go.jp/partner/kusanone/partner/vie_14.html

*2 2019年12月月報P.6 <https://www.jica.go.jp/vietnam/office/others/ku57pq00000g86de-att/monthly1912.pdf>

*3 https://www.jica.go.jp/partner/kusanone/tokubetsu/vie_23.html

*4 https://www.jica.go.jp/partner/kusanone/shien/vie_13.html

*5 https://www.jica.go.jp/partner/kusanone/partner/vie_24.html

Chuyên gia hướng dẫn trực tiếp tại nhà máy

Dự án Hỗ trợ xây dựng Hội An “Thành phố sinh thái” (từ tháng 3/2016 - 3/2019) *6 - Hội vận động quần chúng tái chế rác thải Okinawa của Nhật Bản:

Rác thải ở Việt Nam đang là một hiện trạng đáng lo ngại. Thành phố Hội An, nơi thu hút nhiều khách du lịch trong nước và quốc tế, cũng gặp nhiều khó khăn trong vấn đề xử lý rác thải. Dự án đã tiến hành cải tiến phương pháp phân loại rác tại hộ gia đình, tái chế phế liệu từ chất thải thực phẩm từ các nhà hàng.

Việc thu gom, phân loại, cần rác thải và các công cụ thực hiện

Dự án phát hành “Sách trắng về rác thải”

Đến thời điểm tháng 6/2020, thế giới vẫn đang chịu ảnh hưởng nặng nề của dịch bệnh COVID-19. Thật may mắn là Việt Nam đã đẩy lùi và kiểm soát tốt dịch bệnh, các hoạt động kinh tế-xã hội đang từng bước được khôi phục. Tuy nhiên, do chính sách hạn chế nhập cảnh, việc cử chuyên gia Nhật Bản sang Việt Nam và tổ chức các khóa đào tạo tại Nhật Bản trong Chương trình Đối tác Phát triển của JICA đang bị tạm hoãn.

Mặc dù vậy, Chương trình vẫn tiếp tục nhận được những phản hồi tích cực. Dự án Xây dựng dịch vụ chăm sóc sức khỏe lấy bệnh nhân làm trung tâm dựa trên y học chứng cứ tại miền Nam Việt Nam (từ tháng 3/2017 - 2/2020) *7 được triển khai với sự hợp tác của Trường Đại học Y khoa Fukushima. Dự án hiện tập trung phát triển nguồn nhân lực, tiến hành khảo sát nhằm ngăn ngừa lây nhiễm COVID-19, góp phần hạn chế đợt bùng phát dịch bệnh lần hai.

Ngoài ra, Dự án Xây dựng chương trình chăm sóc người cao tuổi và đào tạo nguồn nhân lực cho chăm sóc người cao tuổi tại Trung tâm Y tế quận Ngũ Hành Sơn, thành phố Đà Nẵng (từ tháng 7/2018 - 10/2021) *8 do trường Đại học Chubu Gakuin thực hiện, được tái khởi động từ ngày 18/5, với vai trò chủ chốt là các cán bộ Dự án hiện đang ở Việt Nam. Dự án dự kiến tổ chức hội thảo nhằm triển khai xây dựng hướng dẫn chăm sóc người cao tuổi.

Tôi hy vọng khi dịch bệnh COVID-19 được đẩy lùi, Chương trình Đối tác Phát triển của JICA *9 tại Việt Nam sẽ tiếp tục phát triển hơn nữa trong trạng thái bình thường mới.

Kobayashi Ryutaro
Phó trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam,
phụ trách Chương trình Đối tác Phát triển

*6 https://www.jica.go.jp/partner/kusanone/tokubetsu/vie_24.html

*7 https://www.jica.go.jp/partner/kusanone/tokubetsu/vie_27.html

*8 https://www.jica.go.jp/partner/kusanone/partner/vie_25.html

*9 <https://www.jica.go.jp/partner/kusanone/index.html>

Contact Us

Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA)- Văn phòng Việt Nam
Địa chỉ: Tầng 11, Tòa nhà CornerStone, 16 Phan Chu Trinh, Hà Nội, Việt Nam
Tel: 024-3831-5005; Fax: 024-3831-5009;

Website: <http://www.jica.go.jp/vietnam/vietnamese/index.html>

Facebook: <https://www.facebook.com/jicavietnam/>